

Η Οικογένεια ιατρείον παθών

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Μητροπ. Λεμεσού Αθανάσιος

Η Χριστιανική ζωή στην οικογένεια είναι ζωή της εικόνας της τρισυποστάτου θεότητος. Η οικογένεια ως κοινωνία προσώπων εικονίζει την εν πλήρῃ αγάπη ενότητα της Αγίας Τριάδος, όπου τα τρία πρόσωπα διατηρούν τις υποστάσεις τους χωρίς να διαλύονται στην ένωσή τους, αλλά ζούν ως μία αδιαίρετος φύση των τριών προσώπων. Ο κλασικός όρος “μονάς εν τριάδι και τριάς εν μονάδι” εκφράζει τη λεπτότητα και ακρίβεια της τριαδικής θεϊκής σχέσεως και ταυτόχρονα το αρχέτυπο κάθε πραγματικής οικογένειας. Εφόσον το ήθος διαμορφώνεται από το δόγμα άρα η ορθόδοξη σχέση του ανθρώπου μέσα στην οικογένεια είναι η διάσωση αλλά και η ολοκλήρωση του προσώπου του μέσα στην ένωση της αγαπητικής οικογενειακής ενότητας, όπου τα πολλά μέλη αποτελούν ένα σώμα αδιάσπαστο και αδιαίρετο.

gamoikiatr2 Είναι κοινή θέση των Αγίων Πατέρων της Εκκλησίας μας ότι η διαίρεση και ο διχασμός οφείλονται στην προσωπική διάσπαση του κάθε ανθρώπου και στη διαστροφή της κατ'εικόνας Θεού δημιουργίας του και φυσικής ωραιότητάς του, με αποτέλεσμα τον ατομισμό και την απομόνωση με όλα τα θλιβερά επόμενά του. Σαν επακόλουθα της πτώσης έρχονται τα πάθη που αποτελούν την αρρώστια της φύσεώς μας, τον μόνιμο και ύπουλο εχθρό της σωτηρίας μας. Γι' αυτό και καθένας όπου κι αν βρίσκεται, έχει μπροστά του αυτό το σκληρό τείχος των παθών, που πρέπει να υπερβεί, για να μπορέσει να κοινωνήσει εν αγάπη με τον ζώντα αληθινό Θεό και δημιουργό του και με τους ανθρώπους ως εικόνες Θεού και αδελφούς του. Περισσότερο μέσα στην οικογένειά του, όπου η σχέση πρέπει να είναι τόσο στενή σαν ένα συμπαγές σώμα, που υποβαστάζει όλα τα βάρη σαν ένας άνθρωπος. Οι Άγιοί μας μέσα από την πείρα τους και την εν Θεώ σοφία τους κυρίως όμως από τον πανάρετο βίο του Κυρίου μας διαιρούν τα πάθη σε τρία γενικά.

Μ' αυτά τα πάθη σαν όπλα πείραζε ο σατανάς τον Κύριό μας, όταν νήστευε στην έρημο. Γι' αυτό θεωρούνται τα κυριότερα. Γιατί αν αυτά δεν συμπλήρωναν τον κύκλο της διαβολικής πανουργίας, δεν θα αφοπλίζετο κατά κράτος, καθολικά ο διάβολος. Αυτά είναι η κενοδοξία, η φιλαυτία και η φιληδονία. Σκοπός των παθών

αυτών είναι η διάλυση των πάντων, αφού ξεκινά από μας και καταλήγει στους γύρω μας, στην οικογένειά μας και καταλήγει στην απομάκρυνσή μας από τον Θεό και Σωτήρα μας. Η κενοδοξία-εγωισμός είναι η πηγή και ρίζα όλης της μεταπτωτικής διαστροφής και αμαρτίας. Η κενοδοξία τυφλώνει τον νου και εκδιώκει τον φωτισμό του Θεού, με αποτέλεσμα να ρίχνει τον άνθρωπο σε φοβερά λάθη, γιατί λειτουργεί μέσα μας σαν θανατηφόρα μέθη, που σπρώχνει στο βάραθρο της αποτυχίας.

Η κενοδοξία αδυνατεί να συλλάβει την πραγματικότητα, ζεί σε κόσμους ψεύτικους, φτιαγμένους με την αρρωστημένη εγωπαθή φαντασία μας. Αυτό το πάθος θεραπεύεται μέσα στον χώρο της οικογένειας διά της ανοχής, υπομονής και αποδοχής, της συμβουλής του άλλου ανθρώπου. Όταν δεν αρκείται κανείς στις δικές του κρίσεις και αποφάσεις, αλλά ταπεινώνεται και δέχεται τις απόψεις των άλλων, βγαίνει από το δέσιμο του εγωισμού και μπαίνει μέσα στον φιλελεύθερο χώρο της ταπείνωσης. Η ταπείνωση είναι το περιεχόμενο της καρδιάς του Χριστού μας, που συμβαδίζει πάντοτε με μόνιμο σύντροφο την πραότητα. Αυτές οι δυο αρετές, η ταπείνωση και η πραότητα είναι οι απαραίτητοι στύλοι, που συγκρατούν ολόκληρο το οικοδόμημα της οικογένειας, που πρέπει να αντέξει τις εξωτερικές και εσωτερικές θύελλες και πιέσεις.

Μέσα στον κύκλο της οικογένειας όπου οι σωματικές και πνευματικές ηλικίες είναι ποικίλες και διέρχονται διάφορες αλλοιώσεις, η πραότητα είναι η συνδετική ύλη που συγκροτεί και συνέχει τα μέλη της οικογένειας και τα οδηγεί στην τελείωση και ωριμότητα. Το επόμενο πάθος που γεννιέται από το προηγούμενο είναι η φιλαυτία. Η άλογη φιλία του εαυτού μας, η λατρεία του εγώ που θέλει να περιστρέψει τα πάντα γύρω από τη δική μας αρέσκεια και προτίμηση. Η φιλαυτία είναι ο άκρατος ατομισμός σε όλη την έκτασή του, που διαλύει κάθε θεσμό λόγω της αδυναμίας ν' αρνηθεί κανείς τον εαυτό του. Η φιλαυτία γεννά την ανταρσία και ιδιορρυθμία, γεγονός που οδηγεί πολλές φορές στη διάλυση οικογενειών. Όταν μέτρο πάντων των κινήσεων και αισθημάτων μας είναι το άτομό μας, η φιλαρέσκεια και η ανάπαιυσή μας, τότε καταλαβαίνω πολύ καλά τον λόγο των πολλών διαζυγίων με μόνες προφάσεις: "αυτός δε με εκφράζει, δε μου αρέσει, δε με καταλαβαίνει άρα δεν ταιριάζουμε".

Η φιλαυτία μας κάνει σκληρούς και ανάλγητους, τυφλούς και αναίσθητους, γιατί προκειμένου να ικανοποιήσουμε τον εαυτό μας, αδιαφορούμε για οτιδήποτε άλλο συμβαίνει, για οποιαδήποτε τραύματα δημιουργηθούν στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας και κυρίως στα παιδιά. Φάρμακο κατά της φιλαυτίας ορίζουν οι Πατέρες την ανιδιοτελή αγάπη. Η αγάπη που ού λογίζεται τα εαυτοίς και έχει διδάσκαλό της τον Χριστό, ο οποίος "έδωκεν εαυτόν υπέρ της του κόσμου ζωής"

και έτσι ανέστησε την Εκκλησία. Η αγάπη είναι η κένωση του εαυτού μας και η ανασυγκρότηση του προσώπου μας. Γιατί αυτή είναι η κατεξοχήν υγιής κίνηση της ψυχής. Για να μπορέσουμε όμως να κενώσουμε εαυτούς και να γίνουμε πλήρεις ζωής, η αγάπη πρέπει να στραφεί πρώτα στον Θεό και διά του Θεού εις τον άνθρωπο και τη φύση ολόκληρη. Γι' αυτό επιβάλλεται η εν Χριστώ ζωή στα μέλη της οικογένειας, ώστε να καταλάβουν ποιό είναι το αληθινό νόημα της αγάπης, πως ξεκινά και που καταλήγει. Ποια είναι η σωστή πορεία της, ώστε να είναι αγνή και φυλαγμένη αρρωστημένων συναισθημάτων και ατομικών κριτηρίων.

[Συνεχίζεται]